Praxis

Sandra Grădinaru

Supravegherea tehnică în Noul Cod de procedură penală

- Interceptarea comunicațiilor
- Garanții
- Valoare probantă

ditura C.H. Beck

II 41281

Sandra Grădinaru

Supravegherea tehnică în Noul Cod de procedură penală



274896
UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 5



Editura C.H. Beck
București 2014

Cuprins

Aprecieri ..... **XI**

Abrevieri ..... **XIII**

Introducere **1**

Capitolul I. Considerații generale privind probele și mijloacele de probă în procesul penal **7**

Secțiunea 1. Principiul aflării adevărului – principiu fundamental al procesului penal 7

Secțiunea a 2-a. Probele și mijloacele de probă în procesul penal 11

§1. Obiectul probațiunii 11

§2. Sarcina și administrarea probelor 13

Secțiunea a 3-a. Considerații privind aprecierea și neregularitatea probelor 17

§1. Aprecierea mijloacelor de probă 17

§2. Aspecte privind invalidarea probelor obținute ilegal 19

§3. Modalitatea de administrare a probelor din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului 22

Secțiunea a 4-a. Procesul de comunicare, element esențial al existenței umane sau mijloc de probă în procesul penal? 25

§1. Transmiterea mesajului 26

§2. Supravegherea tehnică în cadrul sistemului probator în procesul penal 28

Capitolul II. Cazuri și condiții pentru efectuarea supravegherii tehnice **33**

Secțiunea 1. Procedura autorizării măsurilor de supraveghere tehnică 34

§1. Regula competenței judecătorului 34

§2. Competența în caz de urgență 36
Secțiunea a 2-a. Procedura de efectuare a supravegherii tehnice 41
§1. Condițiile prevăzute de Codul de procedură penală 41
1.1. Emiterea mandatului de către judecător. Excepții de la regula autorizării activităților de înregistrare 41
1.2. Cererea procurorului 44
1.3. Persoane susceptibile de a fi înregistrate 47
1.4. Emiterea mandatului de supraveghere tehnică prin încheiere motivată 50
§2. Punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică 63
2.1. Organele competente 63
2.2. Arhivarea datelor care nu privesc fapta 69
2.3. Punerea în practică a măsurilor de supraveghere 71
2.4. Remedii și sancțiuni vizând nerespectarea diverselor aspecte privind autorizarea măsurilor de supraveghere tehnică 74
§3. Procedura dării în urmărire 80
§4. Măsuri de supraveghere tehnică în reglementări procesual penale speciale 81
4.1. Condiții prevăzute de alte legi speciale 81
4.2. Măsurile de supraveghere tehnică dispuse în temeiul Legii nr. 51/1991, republicată 84

Capitolul III. Considerații privind certificarea datelor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică 99
Secțiunea 1. Chestiuni introductive 99
§1. Noțiunea de certificare 100
§2. Renunțarea la certificarea de către judecător 104
§3. Importanța certificării pentru evaluarea probei 108
Secțiunea a 2-a. Competența de certificare 112
§1. Rolul procurorului 112
§2. Rolul organelor de cercetare penală 118

Secțiunea a 3-a. Redarea integrală a înregistrărilor – condiție indispensabilă pentru efectuarea certificării 122
§1. Transcrierea înregistrărilor în procesul-verbal de redare 122
§2. Obligația de prezentare a proceselor-verbale în care au fost redate activitățile de supraveghere tehnică 127
Secțiunea a 4-a. Procedura de certificare în fața procurorului 131
§1. Selectarea înregistrărilor care au legătură cu cauza... 131
§2. Înlăturarea și distrugerea datelor inutile sau care privesc viața privată 135
§3. Modalități diferite de certificare în raport de felul înregistrărilor (convorbiri telefonice, convorbiri în mediul ambiental, imagini) 138
Secțiunea a 5-a. Verificarea datelor rezultate din supravegherea tehnică de către instanță după sesizare 144
Secțiunea a 6-a. Expertiza suportului ce conține rezultatele activității de supraveghere 149

Capitolul IV. Valoarea probatorie a datelor obținute prin utilizarea măsurilor de supraveghere tehnică..... 175
Secțiunea 1. Valorificarea datelor legal obținute rezultate din supravegherea tehnică în plan probator 175
§1. Valoarea probatorie din perspectiva autenticității înregistrărilor 177
§2. Utilizarea ca mijloace de probă doar a acelor comunicări interceptate care au fost redate într-un proces-verbal certificat 179
§3. Valorificarea informațiilor obținute din utilizarea măsurilor de supraveghere tehnică având ca temei legal Legea securității naționale 182
§4. Valoarea probatorie a datelor rezultate din măsurile de supraveghere tehnică, folosite în alte cauze 184
§5. Valoarea probatorie a înregistrărilor prezentate de părți 187

Secțiunea a 2-a. Valoarea probatorie a înregistrărilor obținute în cadrul actelor premergătoare 189
§1. Admisibilitatea utilizării ca mijloace de probă a înregistrărilor audio sau video obținute în etapa actelor premergătoare 193
§2. Argumente personale privind inadmisibilitatea utilizării ca mijloace de probă a înregistrărilor obținute în etapa actelor premergătoare prevăzută de Codul de procedură penală anterior 195
§3. Controverse exprimate în literatura de specialitate și în practica judiciară cu privire la admisibilitatea utilizării înregistrărilor obținute în etapa actelor premergătoare prevăzută de Codul de procedură penală anterior 197
3.1. Opinii în sensul inadmisibilității interceptărilor în etapa actelor premergătoare 197
3.2. Opinii în sensul admisibilității interceptărilor în etapa actelor premergătoare 201
§4. Valorificarea interceptărilor și a înregistrărilor efectuate în etapa actelor premergătoare 205
Secțiunea a 3-a. Repararea prejudiciilor cauzate persoanelor supravegheate sau terților prin utilizarea măsurilor de supraveghere 207

Capitolul V. Corelarea reglementării naționale privind supravegherea tehnică cu instrumentele juridice internaționale 211
Secțiunea 1. Forme de cooperare internațională 211
Secțiunea a 2-a. Cadrul european 216
§1. Comisia rogatorie 222
§2. Echipele comune de anchetă 224
§3. Interceptarea telecomunicațiilor în sistemul juridic european 226
§4. Cooperarea polițienească în contextul Schengen 230
Secțiunea a 3-a. Exigențe europene în materia interceptărilor și înregistrărilor audio-video în lumina jurisprudenței CEDO 233
§1. Noțiunea de corespondență 235

§2. Condiții prevăzute de Convenția europeană, desprinse din practica Curții de la Strasbourg pentru garantarea dreptului prevăzut de art. 8 237
§3. Compatibilitatea prevederilor naționale cu cele ale Convenției europene și jurisprudența Curții de la Strasbourg 245
3.1. Corelarea dispozițiilor art. 138 C.proc.pen. cu prevederile Convenției europene 246
3.2. Analiza compatibilității dispozițiilor art. 139 C.proc.pen. 250
3.2.1. Compatibilitatea prevederilor art. 139 și urm. raportate la dispozițiile art. 172 C.proc.pen. cu jurisprudența CEDO 251
3.2.2. Compatibilitatea art. 139 alin. (3) C.proc.pen cu prevederile Convenției europene 255
3.2.3. Compatibilitatea dispozițiilor art. 139 alin. (4) C.proc.pen. cu prevederile Convenției europene 260
3.3. Compatibilitatea art. 142 C.proc.pen. cu jurisprudența CEDO 268
3.3.1. Autoritate independentă de interceptare ... 268
3.3.2. Divulgarea informațiilor din dosare rezultate din activitatea de interceptare..... 271
3.3.3. Compatibilitatea art. 142 alin. (5) C.proc.pen. cu prevederile Convenției europene 278
3.4. Exigențele europene în ceea ce privește art. 143 C.proc.pen. 281
3.5. Compatibilitatea dispozițiilor art. 145 și 146 C.proc.pen. cu prevederile Convenției europene 283

Capitolul VI. Garanții prevăzute de legislația altor state în materia interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor și comunicațiilor 285
Secțiunea 1. Aspecte referitoare la necesitatea mandatului sau a autorizației de interceptare 287

§1. Emiterea mandatului 288
§2. Autorități competente de a solicita și emite mandate 299
§3. Înregistrări efectuate de una din părți 306
Secțiunea a 2-a. Condițiile ce trebuie îndeplinite pentru obținerea mandatului sau a autorizației 307
§1. Conținutul autorizației și a cererii de obținere a acesteia 316
§2. Durata 321
§3. Situații sau circumstanțe de urgență 324
Secțiunea a 3-a. Admisibilitatea și utilizarea probelor obținute 328
§1. Transcrierea 333
§2. Informațiile obținute despre persoane sau infracțiuni ce nu fac obiectul mandatului 337
§3. Notificarea 339
§4. Arhivarea înregistrărilor 342
Secțiunea a 4-a. Integritatea probelor și valoarea probantă 344
§1. Necesitatea întocmirii unor rapoarte care să evidențieze legalitatea măsurilor de supraveghere dispuse 345
1.1. Raportul prezentat judecătorului emitent 345
1.2. Rapoarte anuale 347
§2. Implicațiile încălcării legislației privind interceptarea și supravegherea electronică 350

Concluzii 361

Bibliografie 365

Index 387